

Kultūros paveldo objektų individualių apsaugos
reglamentų išdavimo taisyklių
1 priedas

PATVIRTINTA

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros
ministerijos Panevėžio skyriaus vedėjas

2018 m. gegužės 7 d. tvirtinimo aktu Nr. IRPS-2

KULTŪROS PAVELDO OBJEKTO INDIVIDUALUS APSAUGOS REGLAMENTAS

2018-05-07 Nr. IRPS-1
Panevėžys

I. BENDRIEJI DUOMENYS

1. Bendrieji kultūros paveldo objekto duomenys¹:

1.1. pavadinimas, unikalus kodas Kultūros vertybių registre (toliau – Registas): Puziniškio dvaro sodyba, u. k. 404;

1.2. adresas: Panevėžio rajono sav., Smilgių sen., Puziniškio k.;

1.3. įrašymo į registrą teisės aktas (priėmęs subjektas, data, Nr.): Kultūros vertybių apsaugos departamento direktoriaus 1997 m. gruodžio 31 d. įsakymas Nr. 380;

1.4. inicijavimo skelbti saugomu teisės aktas (priėmęs subjektas, data, Nr.) – ;

1.5. skelbimo saugomu teisės aktas (priėmęs subjektas, data, Nr.): Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2005 m. balandžio 29 d. įsakymas Nr. IV-190;

1.6. skelbimo kultūros paminklu teisės aktas (priėmęs subjektas, data, Nr.): Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2008 m. vasario 13 d. nutarimas Nr. 155;

1.7. unikalus žemės sklypo Nr. 4400-0675-4349;

1.8. unikalus statinio Nr. – ;

1.9. yra kito kultūros paveldo objekto apsaugos zonoje (kultūros paveldo objekto pavadinimas, unikalus kodas Registre): – ;

1.10. vertingosios savybės ar saugomos dalys ir elementai užfiksuoti ir teritorijos ribos apibrėžtos / nustatytos (kultūros paveldo objekto apskaitos dokumento pavadinimas, data, Nr., sudaręs / patvirtinęs subjektas):

Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos 2016-04-19 aktas Nr. KPD-RM-2337, priėmė Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo taryba. Apibrėžtų teritorijos ribų planas; Kultūros paveldo centras;

1.11. už apsaugą atsakinga institucija (pavadinimas, centrinės buveinės ir padalinio adresas): Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Panevėžio skyrius, Laisvės a. 1, LT-335175 Panevėžys, tel./faks. (8 45) 58 17 80, el. paštas panevezys@kpd.lt.

II. PAVELDOSAUGOS REIKALAVIMAI

2. Kultūros paveldo objekto ir jo teritorijos paveldosaugos reikalavimai: turi būti išsaugotos Puziniškio dvaro sodybos, u. k. 404, vertinimo tarybos akte nustatytos vertingosios savybės:

1) planavimo sprendiniai – plano struktūra, tūrinė erdvinė kompozicija, kurią formuoja išlikę dvaro sodybos centrinėje dalyje stovintys rūmai, parkas su tvenkiniu bei kelias ir takai;

2) žemės ir jos paviršiaus elementai – lygus reljefas;

3) takai, keliai ar jų dalys, dangos – Š-P krypties kelias, vedantis į dvaro sodybą; V-R krypties takai centrinėje sodybos dalyje, vedantys į rūmus.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu (toliau – NKPAĮ), valdytojo pareiga išsaugoti nekilnojamąją kultūros vertybę.

Valdytojas privalo:

- 1) prižiūrėti kultūros paveldo objektą, jo teritoriją, vietovę, laiku šalinti atsiradusius defektus ir apsaugoti statinius nuo neigiamo aplinkos poveikio; laiku atnaujinti želdinius, šalinti savaime užaugančius augalus, teritorijoje šienauti žolę ir genėti medžius, valyti šiukšles, šalinti taršos šaltinius;
- 2) pranešti už apsaugą atsakingai institucijai apie nekilnojamajai kultūros vertybei iškilusią grėsmę, kurios pats pašalinti nepajėgia arba tam neturi reikiamos kvalifikacijos ar leidimo;
- 3) leisti kultūros ministro nustatyta tvarka Kultūros paveldo departamento, savivaldybės paveldosaugos padalinio, taip pat Valstybinės kultūros paveldo komisijos nariams ir pareigūnams ar jų įgaliotiems specialistams apžiūrėti kultūros paveldo objektą, fiksuoti kultūros paveldo objekto būklę;
- 4) sudaryti šio įstatymo ir kitų įstatymų reikalavimus atitinkančias sąlygas visuomenei lankyti ir pažinti nekilnojamasias kultūros vertybes;
- 5) leisti už apsaugą atsakingai institucijai kultūros paveldo objektą ženklinti tipinėmis ir (ar) individualiai sukurtomis lentomis ir rodyklėmis;
- 6) įgyvendinti apsaugos techninių priemonių įrengimo ir kitus neatidėliotinus saugojimo darbus, nustatytus kultūros ministro.

Puziniškio dvaro sodyba, u. k. 404, paskelbta valstybės saugoma viešajam pažinimui ir naudojimui. Viešajam pažinimui ir naudojimui saugomame objekte, jo teritorijoje draudžiama:

- 1) naikinti ar kitaip žaloti nekilnojamosios kultūros vertybės vertinimo tarybos akte nurodytas vertingasias savybes;
- 2) teritorijoje ir apsaugos zonoje statyti statinius, kurie aukščiau, apimtimi ar išraiška nustelbtų kultūros paveldo objektą arba trukdytų jį apžvelgti;
- 3) naikinti ar žaloti paminklines lentas, nekilnojamosios kultūros vertybės informacinius standus arba kultūros paveldo objekto teritorijos riboženklis.

Viešajam pažinimui ir naudojimui saugomoje nekilnojamojoje kultūros vertybėje draudžiami vertingasias savybes naikinantys statybos darbai.

Siekiant, kad saugomo objekto vertingosioms savybėms nebūtų padaryta neigiamo poveikio, turi būti gautas už kultūros paveldo apsaugą atsakingos institucijos sutikimas, jeigu norima:

- 1) dalyti į atskiras dalis nekilnojamosios kultūros vertybės teritorijoje esančius sklypus ir keisti jų ribas;
- 2) kultūros paveldo objekto teritorijoje keisti žemės naudojimo būdą, užstatymo tankį, intensyvumą, tipą, pastatų ar statinių paskirtį;
- 3) nekilnojamosios kultūros vertybės teritorijoje ir apsaugos zonoje statyti statinius ir įrenginius, keisti reljefą, sodinti vertingasias savybes užstosiančius želdinius;
- 4) įrengti komercines reklamas, lauko antenas ir kitus techninius įrenginius saugomų statinių išorėje.

Kultūros paveldo objektuose, jų teritorijose ir apsaugos zonose reklama įrengiama pagal kultūros ministro patvirtintas taisykles.

Priežiūros sąlygos

Dvaro sodybos priežiūros tikslas – išsaugoti gerą fizinę šios kultūros vertybės būklę, palaikyti tinkamą sanitarinę ir priešgaisrinę būklę, išvengti pagrindinių sudedamųjų dalių – statinių, želdinių, teritorijos, vandens telkinių – autentiškų savybių kitimo ir vandalizmo.

Savininkas, valdytojas ar naudotojas gali savarankiškai atlikti:

- 1) statinių priežiūros darbus: atlikti apžiūrą, šalinti (iškirsti) medžius, krūmus, augančius ant statinių ar jų liekanų, grąžinti į pirmąją vietą ir įtvirtinti išslinkusius ar iškritusius elementus, jeigu jie nėra vertingos dalys bei elementai, įrengti ir prižiūrėti įrangą, apsaugančią nuo gaisrų;
- 2) želdinių ir teritorijos priežiūros darbus: atlikti apžiūrą, šalinti taršos šaltinius, grąžinti į pirmąją vietą ir įtvirtinti išslinkusius ar iškritusius dangos ir reljefo tvirtinamuosius elementus,

jeigu jie nėra vertingos dalys ir elementai, šalinti iš želdynų sausuolius, vėjavartas, nevertingus medžius ir krūmus, išlyginti pievų ir vejų paviršių, regeneruoti atskiras vietas;

3) vandens telkinių priežiūros darbus: atlikti apžiūrą, šalinti taršos šaltinius, valyti krantus, pakrantes ir vandens telkinių dugną, prižiūrėti šlaituose esančius želdinius, tvirtinti krantus.

Dvaro sodybos statinių, želdinių ir teritorijos priežiūros darbai atliekami nuolat, be projektinės dokumentacijos ir be atskiro Kultūros paveldo departamento leidimo, darbai apmokami jo savininko, valdytojo ar naudotojo lėšomis.

Dvaro sodybos (jos dalies) savininkas, valdytojas ar naudotojas, sužinojęs apie pagrindinių sudedamųjų jo dalių – statinių, želdinių, vandens telkinių ar teritorijos sugadinimą, sužalojimą, sunaikinimą, vandalizmo aktą, gresiančias arba įvykusias avarijas, turi nedelsdamas pranešti Kultūros paveldo departamento teritoriniam skyriui ir imtis priemonių vertingoms dalims bei elementams išsaugoti.

Naudojimo sąlygos

Naudojant dvaro sodybą turi būti išsaugota autentiška jos teritorija, vertingos dalys bei elementai ir sudarytos sąlygos ją eksponuoti.

Valstybės ar savivaldybių institucijų priimami teisės aktai, iš jų teritorijų planavimo dokumentai, kuriais keičiama dvaro sodybos arba atskirų statinių ar jų patalpų naudojimo paskirtis, turi būti derinami Kultūros paveldo departamente.

Keičiant dvaro sodybos arba atskirų statinių ar jų patalpų paskirtį, negalima iš esmės keisti vertingų dalių bei elementų.

Dvaro sodyboje draudžiama:

- gaminti, sandėliuoti sprogstamąsias, degiąsias, chemiškai aktyvias, aplinką teršiančias medžiagas;
- įrengti sąvartynus, laikyti atliekas;
- naudoti gamybines stakles, įrenginius ir kitokius mechaninius variklius, darančius dinaminį, vibracinį poveikį ir galinčius sukelti vertybių pokyčius bei avarijas;
- įrengti laboratorijas ir saugyklas, susijusias su nepalankiu esamoms vertybėms temperatūros ir drėgmės režimu, taip pat chemiškai aktyvių medžiagų naudojimu ir laikymu;
- ieškoti naudingųjų iškasenų ir jas kasti.

Tvarkymo sąlygos

Statinių komplekso, ansamblio tvarkybos darbai yra taikomieji tyrimai, remontas, avarijos grėsmės pašalinimas, konservavimas, restauravimas.

Tvarkybos darbų tikslas – garantuoti gerą fizinę dvaro sodybos statinių, teritorijos ir želdinių būklę ir praktinį naudojimą, leidžiantį išsaugoti nustatytą sudėtį ir apimtį, pagrindinius kultūrinės vertės požymius ir teritoriją.

Visas vertingas dalis bei elementus draudžiama griauti ar kitaip naikinti.

Statinių ir kitų į kompleksą įeinančių sudėtinių dalių tvarkybos darbai atliekami gavus Kultūros paveldo departamento leidimą.

Taikomieji tyrimai – pažinimo darbai, kurių tikslas surinkti duomenis apie kultūros paveldo objektą, reikalingus tvarkybos darbų projektui parengti, taip pat nustatyti ir / ar patikslinti jo vertingąsias savybes.

Kultūros paveldo objekto remontas – prarastų fizinių savybių atstatymo darbai, kuriuos atliekant maksimaliai saugomos vertingosios savybės.

Avarijos grėsmės pašalinimo darbai – kultūros paveldo objektų fizinės būklės stabilizavimo ir / ar iškilusios sunykimo grėsmės pašalinimo darbai.

Konservavimui priskiriami:

- tyrimais pagrįsti darbai, kurių tikslas yra stabilizuoti esamą kultūros paveldo objekto būklę ir apsaugoti nuo savaiminio nykimo;
- kultūros paveldo statinio (jo dalių) užkonservavimas, kai nustojama juo naudotis arba laikinai apribojami, sustabdomi ar uždraudžiami jame vykdomi darbai.

Restauravimui priskiriami tyrimais pagrįsti darbai, kuriais išsaugomas kultūros paveldo objekto autentiškumas ir vertingosios savybės, grąžinama pirminė išraiška ar savitas pavidalas – forma.
3. Kultūros paveldo objekto apsaugos zonos ir pozonių paveldosaugos reikalavimai (įrašyti, jeigu laikinai nenustatoma apsaugos zona ar nenustatomas fizinės ar vizualinės apsaugos pozonis):
laikusiai nenustatoma apsaugos zona.

Panevėžio skyriaus vyriausioji specialistė

Birutė Beresnevičienė

¹ Įrašomi duomenys, žinomi individualaus apsaugos reglamento sudarymo metu. Su pasikeitusiais 1.4, 1.5, 1.8, 1.9 papunkčiuose nurodytais duomenimis valdytojai viešai ir nemokamai susipažįsta Kultūros vertybių registro duomenų bazėje interneto adresu: <http://kvr.kpd.lt/heritage>

Kultūros paveldo objektų individualių apsaugos
reglamentų išdavimo taisyklių
2 priedas

KULTŪROS PAVELDO OBJEKTO INDIVIDUALAUS APSAUGOS REGLAMENTO TVIRTINIMO AKTAS

2018-05-07 Nr. IRPS-2

(data)

Panevėžys

(tvirtinimo vieta)

Tvirtinu Puziniškio dvaro sodybos, u.k. 404,
kultūros paveldo objekto pavadinimas, unikalus kodas Kultūros vertybių registre
individualų apsaugos reglamentą

Parengimo data: 2018 m. gegužės 7 d.

Rengėjas (-ai): Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Panevėžio skyriaus
vyriausioji specialistė Birutė Beresnevičienė

Apsaugos zona (pažymėti):

- laikinei nenustatoma apsaugos zona
 nenustatomas fizinės apsaugos pozonis
 nenustatomas vizualinės apsaugos pozonis

Apsaugos zonos ir jos pozonių ribų plano techninį rengimo darbą atliko:

Laikinei nenustatoma apsaugos zona.

Prie tvirtinimo akto pridedama: Kultūros paveldo objekto individualus apsaugos reglamentas, 4
lapai.

Kultūros paveldo departamento prie
Kultūros ministerijos Panevėžio skyriaus
vedėjas

(tvirtinančiojo pareigos)

[Signature] Arūnas Umbrasas
(parašas) (vardas, pavardė)